

Kerstviering 24 December 2021

Thema : God onder de mensen

Voorgangers : Huub Bukkems en Els Bazelmans

Cantor : Jeroen Kok

Piano : Frank Bockholts

Techniek: Armand Klaassen

Altaarversiering : Mary Roelofs

Klankschaal

Oase-kaars wordt aangestoken

Luisterlied : Silent night , holy night

Lied : Stille nacht , heilige nacht

Welkom

Welkom , u allen , op deze kerstavond om samen Kerstmis te vieren. Wij zijn opnieuw bijeen rond dat verhaal van lang geleden , het verhaal van die eerste kerstnacht. Toen is er iets gebeurd dat tot op de dag van vandaag grote betekenis heeft. Maak het stil in jezelf , zet je hart open voor dat oude verhaal , laat het spreken , je ontroeren en raken , maar vooral , proef de bemoediging die ervan uitgaat , in de mens Jezus , deze nacht geboren , werd van een verre God een God-dichtbij.

Inleiding : God wil met mensen samenwonen

Graag verwoord ik voor u de gedachten van Edward Schillebeeckx over de Kerstnacht

Lieve mensen ,

Aanvankelijk werd gedacht , zoals Psalm 33 zegt : God woont in de hemel en de mensen wonen op aarde. Maar in Genesis , het boek van alle begin, wordt verteld hoe God in het aardse paradijs wandelde met Adam en Eva . Hij maakte al duidelijk wat voor Hem geldt : geen hemel zonder aarde , zonder mensen !

Uit bijna elke bladzijde van Israëls oude geschiedenis blijkt dat God bij mensen wil wonen. God zocht en probeerde plekken op aarde te vinden om onder de mensen te wonen , als een vriend aan huis , in vrede, gerechtigheid en liefde. Maar woonplaatsen als de ark van het Verbond , de tempel , Jeruzalem , Sion werden verwoest en hielden geen stand.

Het zoeken van God naar een plek onder de mensen slaagde pas toen Hij ging wonen in de mens Jezus van Nazareth. Het samenwonen van het hemelse met het aardse , het lukte en slaagde in deze mens , in wie God in zijn volheid woont als in geen ander. In Jezus laat Hij zich kennen en openbaart Hij zich als aanbod van heil voor alle mensen. Dat is het wonder van de Kerstnacht : dat God in de mens Jezus tot ons komt. Als we ons dat eens even realiseren ! De weldaad van de Kerstnacht ! Laten we zijn geboorte vieren en dankbaar zijn voor zijn komst in onze wereld.

Zijn geboorte , niet in rijkdom en pracht , maar als een vluchtelingenkind , geen plaats ervoor , afgewezen , ontheemd . God en Jezus vereenzelven zich meteen met de verschoppelingen van deze aarde. Laten wij zijn geboorte vieren en dankbaar zijn.

Openingslied : Vanwaar zijt Gij gekomen , GvL 533

Vredeskaars wordt aangestoken

Vredewens” Overall waar Jezus kwam , zei Hij : ‘Sjalom , vrede zij U’

Laten wij elkaar die vrede toewensen.

Wij geven elkaar een teken van vrede

Lied : Kind ons geboren, GvL 627

Kerstverhaal

In de stad Nazareth woonde een heel gewoon meisje dat Maria heette. Zij woonde nog thuis bij haar ouders. Haar vriend heette Jozef.

Op een dag schrok Maria vreselijk. Droomde ze of was het echt? Was dat een engel? “Dag Maria “hoorde ze zeggen. “Wees niet bang. God heeft grote plannen met jou. Je zult een zoon krijgen. Hij zal belangrijk zijn voor de mensen en Hij zal een bijzondere band met God hebben. Hij is de koning waar iedereen al zo lang op wacht , een koning die goed zal zijn en vrede zal brengen “.

“Hoe kan dat nou” zei Maria verbaasd. Maar toen knikte ze. “als God het wil dan is het goed “ zei ze.

Jozef snapte er niets van. Hij voelde zich buitengesloten en dacht : “Dat is iets tussen Maria en God. Daar heb ik niets mee te maken , ik ben al weg”. Maar toen hij lag te slapen zag hij in een droom een engel. Die zei : “jij denkt dat je niet nodig bent , maar jij hebt ook een taak .Jij hoort bij Maria en straks haar kind. Jij moet voor ze zorgen en jij zult het kind de naam Jezus geven. Dat betekent “God zal redden”.

Onverwacht moesten Jozef en Maria op reis. Dat kwam door keizer Augustus. Die wilde weten hoeveel mensen er in zijn land woonden en wie dat waren. Daarom moest iedereen naar de plaats gaan waar zijn familie vandaan kwam. De familie van Jozef woonde in Bethlehem , dus ze gingen op weg naar Bethlehem. Het was een lange tocht. Ze moesten die te voet afleggen , met alleen een klein ezeltje. Eindelijk kwamen ze in Bethlehem aan. “De baby komt er aan “ zei Maria. “Ik voel dat het niet lang meer zal duren “. Omdat er heel veel mensen op reis waren was er geen plaats in de herberg , alle kamers waren vol. Gelukkig vonden ze nog een plaatsje in een stal. Die nacht werd het kind geboren. Maria wikkelde het in doeken. Ze moesten er steeds naar kijken. “Wat een wonder van een mensenkind “ zeiden ze. Toen legden ze het kind te slapen in een voederbak.

Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld , ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer , zodat ze hevig schrokken. De engel zei tegen hen : “ Wees niet bang , want ik kom jullie goed nieuws brengen , dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen. : Vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de Messias .de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn ; jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt “. En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden : Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft. Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel , zeiden de herders tegen elkaar : “Laten wij naar Bethlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend gemaakt heeft”.

Lied : Nu zijt wellekome, GvL 508

Gebed

Lief Jezuskind , wij vieren dat je in onze wereld bent gekomen als een licht in de duisternis en als een toonbeeld van onvoorwaardelijke liefde. Hoe graag willen we je navolgen . Dat wij lichtdragers

mogen zijn , dat wij voor onze medemensen een licht mogen zijn , een licht als een teken van liefde. Laten wij zo elkaar het licht doorgeven.

Wij geven het licht door.

Lied : Licht dat ons aanstoot in de morgen , GvL 489

Levend woord

In deze overweging licht een gouden draad op , die door heel de bijbelse geschiedenis heen loopt. Het gaat om het motief van het zoeken van God zelf en van alle mensen naar een plek in onze wereld waar Hij naar eigen goddelijke stand kan leven tussen de mensen : dit is onder mensen wonen en verblijven als vriend aan huis , op een manier dat het daar zowel voor God als voor de mensen goed wonen is.

God en de mens zijn in onze woelige mensengeschiedenis letterlijk asielzoekers , daklozen op zoek naar een veilige en rustgevende woning , waar vrede , gerechtigheid en liefde heersen. Het Hebreeuws heeft daarvoor verschillende werk- of naamwoorden als Jashab , mosjab en sjakan.

Ze betekenen : Gods aanwezigheid onder ons in de vorm van samenwonen. , thuis zijn bij elkaar.

Aanvankelijk gold : God woont in de hemel en mensen wonen op aarde , een duidelijke scheidingslijn. Voor God geldt evenwel : Geen hemel zonder aarde !

Eigenlijk ligt de scheidingslijn tussen God en de mens niet in God , maar alleen in de mens , het schepsel. Hoe hemels majesteitelijk God ook is , Hij wil bij aardse mensen wonen.

God heeft lang gezocht naar een plek op aarde. Uiteindelijk is dat gelukt , zijn thuis gevonden en gaan wonen bij de mens Jezus van Nazareth. Dat is de diepste zin van het nieuwtestamentische Credo van het evangelie van Jezus Christus.

God probeerde het eerst in Bethel. In het boek Genesis staat de ervaring van Jakob : Hij verwelkomde God. Hij hoopte dat God bij hem was op deze plek maar hij beseftte het niet. Er was hem iets ontgaan. Hij had in een droom een ladder gezien , opgericht tussen hemel en aarde , een ladder met daarop een intens verkeer van goddelijke boodschappers , op en neer gaand langs die ladder. En dan ineens weet hij de Heer naast zich. Die schonk hem de grond , beloofde hem onderweg te behoeden en terug te voeren naar deze plek. Wakker geworden zette Jakob de steen waar zijn hoofd op had gerust , overeind als een wijsteen , gooit er olie over en noemde die plaats Bethel , het huis van God. Na zijn terugkeer richtte hij een altaar op , zodat het een tempeltje werd waar mensen bij God konden vertoeven.

Zo lukte het samenwonen ook niet in Silo , niet in de ark van het verbond , niet in de tempel , niet in Sion , niet in Jeruzalem : al deze plaatsen heeft Hij uitgetprobeerd maar de samenwoning was niet volmaakt en hield geen stand.

Alleen in de mens Jezus was het goed. Hoewel de mens Jezus niet God is , woont God in zijn dichtheid of volheid niettemin in deze mens als in geen ander. De evangelist Lucas heeft de geboorte van Jezus zo beschreven alsof hij ons wil inprenten dat God zich in dit kerstkind kenbaar wil maken als dakloze asielzoeker , een woningzoekende zoals vele mensen dat tot op vandaag in werkelijkheid ook zijn. God toont hier zijn menselijke , de meest humane kant van zijn goddelijk karakter.

Er was geen plaats voor hem in de herberg , zegt Lucas. Dat is een visie op de geboorte van Jezus. Vanaf het begin van de schepping wandelde God zij aan zij met de mensen in het aardse paradijs. God en de mens woonden toen samen gelukkig op een en dezelfde plek. Ook wij kunnen God met graagte ontvangen , de deur open doen als binnen wil. Kunnen zondaars samenwonen met God ? Dat is heel erg moeilijk , hoewel God constant op zoek is naar mensen , dus ook naar zondaars Hij blijft uitnodigend aandringen om binnengelaten te worden.

Hebben wij Hem in ons leven toegelaten? Dat kun je niet afleiden wanneer wij naar de wereld om ons heen door een gekleurde bril kijken. Bijvoorbeeld: je loopt in de stad door het centrum en je komt drugverslaafden tegen. Ik zie ze dealen in een hoekje, ik zie dat ze er slonzig en vervuild uitzien. Ik betrap me er op dat ik soms met een grote boog om hen heen loop of fiets. Afkeer en veroordeling houden mij in de greep, zelfs boosheid omdat ze mijn stad aantasten.

Hebben wij ooit geprobeerd een drugsverslaafde te ontmoeten? Hebben wij ons ooit verdiept in de oorzaken van die drugsverslaving. Zo kijk ik wellicht gekleurd naar de rij wachtenden bij de sociale dienst. Zijn wij ooit in gesprek geraakt met iemand die elke week naar de voedselbank gaat? Zo lees ik met veroordelende blik berichten over de voortdurende ontkerkelijking. Mensen die zeggen dat ze het niet zien zitten met onze kerk en te kennen geven dat ze weinig met God hebben.

Durven wij met anderen te spreken over het bijzondere van onze vieringen? Welke moeite doen wij om de band met andere Oase-leden te versterken?

Lucas roept ons op te geloven in wat daar gebeurt in Bethlehem. Het gaat om de realiteit van God in deze wereld, nergens anders. Lucas vertelt niet iets dat over onze werkelijkheid heen gaat. Het gaat om de ruimte van mensen waarin God aanwezig komt, waarin God gebeurt. Geboorte van nieuw leven in deze, onze wereld, getekend door de glans van zijn aanwezigheid. Zijn aanwezigheid is in Jezus als een weerloos kind overgeleverd aan onze wereld.

Tot slot een gebed tot de God die liefde is:

Wie zou ik zijn als jij je ogen had afgewend? Hoe zou ik jou kunnen ontwaren zonder het licht van je gelaat?

Wie zou ik zijn als jij mij niet trouw was geweest? Hoe zou ik je kunnen vinden als jij mij niet had gezocht?

Wie zou ik zijn als je mij niet had opgericht? Hoe zou ik op jou kunnen hopen als jij niet naar had verlangd?

Wie zou ik zijn als jij me niet had vergeven? Hoe zou ik een ander kunnen dienen zonder de kracht van jouw barmhartigheid?

Wie zou ik zijn als ik geen toekomst had in jou? Hoe zou ik kunnen leven zonder de roep van jouw belofte?

Niets zou ik zijn als jij er niet was geweest. Hoe zou ik jou kunnen beminnen als jij mij niet eerst had liefgehad.

Lieve God, zie mij dan aan met menselijke ogen, dichtbij en barmhartig, en laat mij ervaren dat je mij zoekt.

Lied : Stilte nu

Stilte

Geloofsgebed

V. Wij geloven, bij alle kwetsbaarheid van ons mensen, in licht en liefde, waartoe wij geroepen zijn.

A. Wij geloven in elkaar als reisgenoten, die in goede en kwade dagen verwachtingen en verdriet delen, die elkaars houvast willen zijn vandaag en morgen.

V. Wij geloven dat wij leven van wat Jezus en anderen ons hebben voorgeleefd. Wij houden dankbaar in ere , allen , die ons wegen naar toekomst baanden.

A. Wij geloven in de verbondenheid van mensen over grenzen van lief en leed heen.

V. Wij geloven dat wij Hem ter harte gaan, dat Hij ons nooit aan de vergetelheid zal prijsgeven. Wij geloven in Zijn trouw , die duurt tot in eeuwigheid.

A. Zijn naam is, zo staat geschreven, 'Ik zal er zijn' en 'God met ons'. Hij heeft onze namen in zijn hand geschreven.

V. Wij geloven dat Hij wil voltooien wat Hij in mensen begonnen is, nieuwe hemel en nieuwe aarde. Gods woord wordt waarheid : 'Zie , Ik maak alles nieuw'.

Lied : Omdat Hij niet ver wou zijn, GvL 513 1 , 3 , 4

Voorbeden

Acclamatie: Die ons voor het licht gemaakt hebt

Omwille van Hem die genoemd wordt, Zoon van God , kind van mensen , bidden wij... voor de kleinen , de kwetsbaren in ons midden , voor allen , hier en elders , die door het leven zijn getekend en geschonden , voor kinderen- waar ter wereld – voor wie geen plaats is , ongewenst als zij zijn en al bij voorbaat kansloos : dat zij mensen ontmoeten die zich hun lot aantrekken , en in woord en daad laten blijken : ik zal er zijn voor jou.

Omwille van Hem die genoemd wordt , man van genade , mens van vrede , bidden wij... voor allen die oorlog en onderdrukking aan den lijve ondervinden , voor allen die van hun vrijheid worden beroofd. Voor vluchtelingen uit Syrië en Afghanistan , zonder land en vaak zonder naam, voor allen die leven in conflict met anderen en geen oplossing zien. Dat zij mensen ontmoeten die zich hun lot aantrekken en in woord en daad laten blijken: ik zal er zijn voor jou.

Omwille van Hem die genoemd wordt , **Licht der wereld , Weg ten leven** , bidden wij.... voor allen die teleurgesteld en wanhopig zijn , hun toekomst somber inzien. Voor allen die alleen staan of zich alleen voelen, en, juist in deze dagen, hun eenzaamheid voelen , meer dan ooit. Voor zieken zonder hoop op genezing, dat zij mensen ontmoeten , die zich hun lot aantrekken en in woord en daad laten blijken : Ik zal er zijn voor jou.

God-met -ons , zo bevelen wij U aan , al Uw mensen , heel Uw wereld , op hoop van zegen.

Acclamatie: Die ons voor het licht gemaakt hebt

Onze Vader

Onze Vader in de Hemel , laat Uw naam geheiligd worden , laat Uw koninkrijk komen , laat Uw wil gedaan worden op aarde zoals in de Hemel. Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze schulden , zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is . En breng ons niet in beproeving , maar red ons van het kwaad. Want aan U behoort het koningschap , de macht en de majesteit in eeuwigheid , Amen.

Lied : Ich stehe an der Krippe hier

Brood voor onderweg

Als een eenvoudig menskenkind bent U geboren, om te midden van ons te wonen , om ons nabij te zijn, om ons Uw liefde te schenken. Zoals U het brood deelde, uw leven deelde , zo willen wij U navolgen en het brood met elkaar delen. Wij delen (symbolisch) dit eenvoudige brood met elkaar als teken dat wij voedsel voor elkaar willen zijn , in vertrouwen dat U met ons bent.

Slotgedachte

Kom laten we samen op weg gaan..... Zullen we dan , jij en ik met een hart van goud in het flakkerend licht naar de mensen gaan. En telkens beschroomd op de drempel staan , de mirre van hoop , de wierook van eerbied voorzichtig in onze handen. Om als een kind dat nog droomt van een wereld die goed is , even een glimp te zien van God zelf die ons aankijkt in het gelaat van de ander.

Ik wens je zachtzinnig licht om het goede te zien in de wereld. Ik wens je woorden die niet breken , maar verbinden. Ik wens je tussen het doodgewone nu en dan een Godsgeschenk.

Er is slechts een , die ons ten diepste kent. Met Kerst werd Hij geboren. In Hem ligt het geheim verscholen van diep geluk en van geborgenheid. Hij weet , Hij kent en Hij bemint met de onbevangingheid van het kind. Hij wordt opnieuw geboren in elk die Hem bemint. Van harte een zalige Kersttijd en een Nieuwjaar van hoop.

Zegenbede (gezongen) "Zegen en behoed ons"

Slotlied : Ga met God, Liedboek 416